

L-Ismijiet ta' l-Elementi Kimiċi bil-Malti

Professur Alfred Vella

Il-Professur Alfred Vella għaddieli din il-lista ta' l-ismijiet ta' l-elementi kimiċi bil-Malti għax jixtieq li jiġi stabbilit il-mod ta' kif il-hafna kliem xjentifiku fl-użu bħalissa jkun jista' jiġi maqlub għall-Malti. Dan jista' jkun il-*modus operandi* li jippermetti lix-xjenzjat stess jaqleb hu b'ċerta fiduċja l-kliem tekniku li juża. Din il-lista li ġejja, il-Professur Vella bagħatha sabiex tidher fuq l-internet, flimkien ma' listi b'isla oħra, f'dak li qiegħed jissejjah *elementymology* jew inkella multidizzjunarju ta' l-elementi kimiċi.

Il-kriterju li ntuża għal forom li ġejjin huwa l-użu komuni tax-xjenzjati waqt il-hidma tagħhom, jiġifieri għalkemm f'oqsma oħra tal-Malti jista' jkollna xi forma oħra ta' l-isem ta' element (nghidu ahna, "ossigġnu", "aluminju") jista' jagħti l-każ li l-kimiku Malti ma jinqediex b'dak l-isem imma b'iehor ("Oksigġin", "aluminjum").

L-Editor

H = hajdroġin	P = fosfru
He = hiljum	S = kubrit
Li = litjum	Cl = klorin
Be = beriljum	Ar = argon
B = boron	K = potassjum
C = karbon	Ca = kalsjum
N = najtroġin	Sc = skandjum
O = oksigġin	Ti = titanjum
F = fluorin	V = vanadjum
Ne = neon	Cr = kromjum
Na = sodjum	Mn = manganiż
Mg = magniżjum	Fe = hadid
Al = aluminjum	Co = kobalt
Si = silikon	Ni = nikil

Cu = ram	Dy = disprozum
Zn = zingu	Ho = holmjum
Ga = galljum	Er = erbjum
Ge = germanjum	Tm = tuljum
As = arsenik	Yb = itterbjum
Se = selinjum	Lu = lutizjum
Br = bromin	Hf = hafnjum
Kr = kripton	Ta = tantalum
Rb = rubidjum	W = tangstinn
Sr = stronzjum	Re = rinjum
Y = ittrijum	Os = ożmjum
Zr = zirkonjum	Ir = iridjum
Nb = najobjum	Pt = platinum
Mo = molibdinum	Au = deheb
Tc = teknizjum	Hg = merkurju
Ru = rutinjum	Tl = talljum
Rh = rodjum	Pb = ċomb
Pd = palladjum	Bi = biżmut
Pt = platinum	Po = polonjum
Ag = fidda	At = astatin
Cd = kadmjum	Rn = radon
In = indjum	Fr = fransjum
Sn = landa	Ra = radjum
Sb = antimonju	Ac = aktinjum
Te = tellurjum	Th = torjum
I = jodju	Pa = protaktinjum
Xe = ženon	U = uranjum
Cs = sizjum	Np = neptunjum
Ba = barjum	Pu = plutonjum
La = lantanum	Am = amerisjum
Ce = sirjum	Cm = kurjum
Pr = praseodimjum	Bk = berkeljum
Nd = neodimjum	Cf = kalifornjum
Pm = promizjum	Es = ejnstenjum
Sm = samarjum	Fm = fermjum
Eu = uropjum	Md = mendelevjum
Gd = gadolinjum	No = nobeljum
Tb = terbjum	Lr = lawrenzjum